

Dansen op drijfzand

Colofon

ISBN: 978 94 6365 227 8

1e druk 2020

© 2020, Frits Criens

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Foto auteur: Frans Lintjens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Dansen op drijfzand

ROMAN

Frits Criens

Voorjaar 1994

Het was ongeveer zo, maar zo was het niet.

Richard Powers, Galatea 2.2

1

Ciel van Ekste

Het zonlicht verwatert.

De jeuk aan mijn litteken is niet te harden. Al bijna vijftig jaar werkt het souvenir als een emotiemeter. Nu jaagt angst voor de boefjes op het plein de wijzer in het rood. Ze kwamen al vroeg vanmorgen, streken als een bende spreuuwen neer rond de fontein. De herriemakers hielden mijn raam in de gaten. Af en toe staat er eentje wijdbeens met de gulp open naar me te zwaaien. Vorige week staken ze een matras in de fik, vlak bij mijn deur. De stank van de rook hing nog dagen in huis. God mag weten wat ze vandaag van plan zijn. Ik laat me niet verjagen van mijn plek voor het raam. Ze zullen heus niet op een morgen door de achterdeur komen binnenvallen, zoals Petran Vloebeekx en zijn schaduw Matties Vincken.

Die twee hadden het hier na de oorlog samen met Nies Vorken een paar maanden voor het zeggen. Ze waren van de Ordedienst maar zagen eruit als Gestapo's en gedroegen zich navenant. Iedereen noemde hen de Varkens. Vloebeekx was de ergste. Bij elke stap die hij zette, schuurde de kolf van zijn geweer even over de grond. Als hij niet in de buurt was deden de schoolkinderen het geluid na. 'Tjakok, tjakok, tjakok.'

Hij gooide de keukendeur met een klap dicht, prikte zijn wijsvinger op mijn navel en riep triomfantelijk: 'Hebbes, Ciel!'

Ik was rode kool aan het snijden en sloeg in een reflex met het mes naar zijn vinger. Hij trok zijn hand net op tijd terug en snauwde: 'Ook daar zul je voor boeten.'

Vincken greep me vast en knoopte een natte doek voor mijn mond. Domheid en geweld zijn een tweeling. Dat ik kon lopen kwam niet bij hem op. Hij greep me om mijn middel, sleurde me naar buiten, drukte me neer op een stoel en bond mijn armen op mijn rug bijeen. Als een Feldwebel stond zijn maat wijdsbeens voor me, opzichtig spelend met zijn wapen, een karikatuur van de grote baas die hij zo graag wilde zijn. Met de rug van een hand petste hij venijnig langs mijn rechterwang.

Ik hield me groot en keek hem brutaal in de ogen. Hoe hij me ook zou kleineren, het zou me niet zichtbaar raken. In elk geval zou ik niet laten merken áls het me raakte. Ooit waren de verhalen over Jeanne d' Arc aan mij welbested. Dus toen hij zijn moordtuig in mijn hals drukte, bleef ik ijzig als de maagd van Orleans. Als ik vanuit zijn bekrompen brein naar mezelf keek, kon ik zelfs begrijpen dat Petran me wilde vermoorden. Hij zou het waarschijnlijk al eerder hebben gedaan als hij er straffeloos mee had kunnen weggkomen.

Mijn kwelgeest trok de doek voor mijn mond naar beneden, grijnsde en boog zich naar mijn linkeroor. 'Heb je geen spijt?'

Ik beet op de tanden en draaide mijn gezicht weg.

Hij greep me bij mijn haar. 'Je zult luisteren. Ik heb alles gezien.' De uithaal naar mijn scheenbeen met zijn gelaarsde voet had ik niet zien aankomen. Ik schoot overeind en schreeuwde het uit.

'Deed dat pijn? Wacht maar, verraadster. Het gaat nog meer pijn doen. Je krijgt wat je toekomt. En dat is niet misselijk, ik weet meer dan jij weet dat ik weet. Ik weet alles. Hoor je dat? Alles.'

Waar had de griezels het over? Wat wist hij van me? Er was niks te weten. Hij klemde de handen om mijn nek en kneep.

Ik hoorde gekraak, kreeg het warm, werd licht in het hoofd, dacht dat ik zou stikken. Zo ver liet hij het niet komen. Zwaaiend met zijn wapen ging hij achter me staan.

Ik balde mijn vuisten zo stevig dat de gewrichten pijn deden. Op hulp hoefde ik niet te rekenen. Mijn broer Sevrien werd door Vincken in bedwang gehouden. Vader had geprobeerd me te ontzetten, maar Petran had hem met de kolf van zijn geweer neergeslagen.

Het Varken legde voorzichtig de handen op mijn schouders. ‘Je weet wat er met jouw soort gebeurt. Zou je willen dat ik voor jou een uitzondering maak? Vraag het dan, smeeik me.’

Ik zweeg.

Hij herhaalde het aanbod tot twee keer toe met een vals ondertoontje in zijn stem. Hitste mijn zwijgen hem op? Hij drukte de mond tegen mijn rechteroor en haalde diep adem. ‘Ben je doof!’

Ik kromp ineen.

‘En ook nog stom! Vooruit, zeg iets aardigs. Vraag wat je me graag wilt vragen. “Doe me alsjeblieft geen kwaad, Petran.” Of zeg gewoon, ook als je het niet meent: “Ik heb overal spijt van, Petran.” Wat dacht je van: “Vergeef me, Petran.”

De onmachtige woede was beangstigend, verried dat hij de controle over zichzelf begon te verliezen. Hij sloeg zijn klauwen opnieuw als een bankschroef om mijn nek. Ik kokhalsde. Dit weet ik van dat moment nog zeker. Ik dacht: ‘Ik wil bij moeder begraven worden.’

Waarom heeft Petran Vloebeekx me niet gewurgd? Wilde hij de executie nog wat rekken? Of was zijn machtsvertoon enkel bedoeld als dreigement? Was hij helemaal niet van plan

me om zeep te helpen? Hoe dan ook, hij liet me weer los en gaf een klap tegen de rugleuning van de stoel. 'Ik vraag je iets.'

Ik zat nog bij te komen en spoog een klodder speeksel voor me uit. De OD'er vatte het op als een belediging.

Hij boog zich bruusk over me heen, zwaaiend met zijn wapen en trok met de vrije hand mijn haar steil omhoog. Raakte hij uit balans door deze onbehouwen reactie? Of maakte ik een vreemde zwieping met mijn hoofd, schrok de beul en schoot zijn hand daardoor uit? Hoe het ook zij, zijn schapenschaar kerfde een gapende snee in mijn hoofd vanaf mijn achterschedel tot in mijn nek.

Hij sprong sakkerend achter me vandaan. Sevrien schreeuwde dat ik dood zou bloeden en rukte zich los. Vloebeekx snauwde dat mijn broer zijn kop dicht moest houden. Mij schold hij verrot en stompte een vuist in mijn gezicht.

Mijn linkeroog en kaak begonnen te zwellen. Ik boog het hoofd naar voren en voelde op dat moment pas een stekende pijn. Mijn gekrijs moet tot in het dorp te horen zijn geweest.

Vloebeekx schreeuwde dat ik moest ophouden. Als een dolle bewerkte hij met vuistslagen mijn bovenlijf, stootte me met stoel en al tegen de grond en ging er met zijn maat vandoor.

Dat ik die aanslag een halve eeuw later door een stel raddraaiers moet herbeleven. Iedereen ziet dat ze met opzet rottigheid uithalen. Een kind van drie weet dat je geen lege flessen tegen de fontein kapot mag gooien. Deze knapen willen niet deugen. Ik zou naar hen toe moeten gaan om hun de waarheid te vertellen.

Jullie durven wel. Met zijn allen tegen een oude vrouw. Gestapo!

Dat woord zouden ze waarschijnlijk niet eens begrijpen. Maar dan nog, hoeveel begrip voor een ander hebben deze gasten? Grote kans dat ze me zouden uitlachen. Me iets schunnigs naar het hoofd zouden slingeren. Laatst riep er een: ‘Hé, taart. Wie heeft jou gebakken!’ Met een beetje pech zouden ze me met een schop onder mijn achterste terugsturen naar huis. Die gasten zijn tot alles in staat.

De vorige week zaten ze voor mijn huis achter de kleinste van het stel aan. Ze scandeerden treiterig zijn naam. Mijn litteken begon acuut te gloeien. Art Vloebeekx? Had ik het goed gehoord? Vloebeekx: er is maar een familie in het dorp die zo heet. Dan was deze knaap waarschijnlijk een kleinkind van mijn kwelgeest. Petran Vloebeekx en ik waren burens. Hij is een paar jaar ouder en kwam wel eens over de vloer om met Sevrien te spelen, wat steevast eindigde in ruzie. Ik had een hekel aan de onruststoker. Zijn hoofd was veel te groot voor een lijf dat vanaf zijn twaalfde alleen nog in de breedte groeide. Met zijn slingerarmen en klauwen van handen boezemde de dwerg me angst in.

Ik was een jaar of acht en zat op de bagagedrager bij vader. We waren op weg naar het dorp. Halverwege hoorden we het gejank van een hond. Het klonk alsof het dier vastzat in een wildklem. We stapten af en liepen het weggetje in waar het geluid vandaan kwam. Voorbij een bocht zagen we Petran. Zijn hond stond ingespannen voor een kar die in de modder was vastgelopen. Het beest maakte zich klein tussen de dissels om de schoppen naar zijn kop te ontwijken.

Vader duwde me opzij en gebod me de ogen te sluiten, wat ik hooguit een seconde volhield. Van het ene moment op het andere stond er een onbekende vader naast me. Voor het eerst

van mijn leven zag ik hem rennen. Ik wist niet dat hij het kon. Petran was te verbouwereerd om te vluchten. Het zou niets hebben uitgemaakt. Tegen vader in deze gemoedstoestand had hij geen kans gehad. Die was in twee tellen bij de dierenbeul, greep hem bij de kladden, verkocht hem een paar knallende oorvijgen en stootte hem ruw aan de kant, alsof hij het leed van de hond daarmee kon verzachten.

De klappen maakten niet veel indruk op onze buurjongen. Die krabbelde overeind, sprong over de greppel die veldweg en akkers scheidde en slingerde vader verwensingen naar het hoofd die ik maar half begreep. Wie dacht de oude zak wel dat hij was? Waar bemoeide hij zich mee? Ooit zou hij de zeikerd dubbel terugbetalen, dat gaf hij hem op een briefje. Ik stond te trillen van verontwaardiging. Vader sloeg een arm om me heen en zweeg. Petran hield niet op, scheurde halfrijpe maiskolven van de stengel en begon ons te bekogelen. Vader nam me bij de hand en onder een spervuur van dreigementen liepen we terug naar onze fiets.

Op het plein is het weer feest. Art Vloebeekx en een andere raddraaier zitten elkaar na in de fontein. Vloebeekx verliest zijn evenwicht en struikelt. Als roofdieren springen de anderen bovenop hem. Het ziet er serieus uit. Proberen ze hem echt te verdrinken of is het een primitief spelletje? Als je de zeventig gepasseerd bent en alleen woont, word je bang van alles wat op ruzie lijkt. De knaap zal het zelf wel schuld zijn als ze hem te grazen nemen. Als hij op zijn grootvader lijkt, is het een geniepig ventje.

Wat nou?

2

Lexy Heldens

De ooievaar gooide roet in het eten.

Mijn ouders hadden geen meisjesnaam achter de hand, hun eerste kind zou immers een zoon zijn. Die zou Lex heten. Dus liet vader me dezelfde dag nog bij de burgerlijke stand inschrijven als Alexis Heldens. Roepnaam Lexy. Hij noemde me consequent Lex. Tot aan zijn dood droeg ik nooit jurken. Ik had ze niet eens. Hij knipte zelf mijn haar, extra kort met de scheiding links.

Halverwege de basisschool kreeg ik in de gaten dat er iets niet klopte. Klasgenoten vroegen waarom ik er als jongen bijliep, terwijl ik me voor de gymlessen omkleedde bij de meisjes. Vader zei dat ik er niet uitzag in jurken en rokjes. Dat zou wel veranderen als ik niet meer zo spichtig was. Met die verklaring moest ik het doen. Van lieverlee verloor ik ook mijn laatste vriendin.

Rond mijn veertiende konden mijn vormen niet langer worden weggemoffeld onder slobberkleding. Ik hield op jongen te zijn. Op mijn verjaardag heb ik moeder gevraagd of ze me liever niet had gehad. Vader was net gestorven. Zoals altijd deed ze niet geheimzinnig: mijn geboorte was voor hem een afknapper geweest van jewelste. Ze herhaalde wel twintig keer dat ik me zijn teleurstelling niet persoonlijk mocht aantrekken. Ik was wel niet de gedroomde jongen, maar wel gewenst. Of anders gezegd: niet ik, maar mijn geslacht was ongewenst. Die verklaring begrijp ik nog steeds niet. Hoe kon ik als meisje

gewenst zijn, als zelfs moeder geen naam voor me had bedacht? Zij nam de schuld op zich en vroeg of ik haar wilde vergeven. Het had allemaal met vader te maken. Voor hem was de naam Lex een soort huwelijkse voorwaarde geweest. Lexy vond ze trouwens wel apart voor een meisje. Daar heeft ze gelijk in, niemand heet zo. Na de dood van haar man is ze erg veranderd. Ze is vader en moeder tegelijk en dat doet ze geweldig. Natuurlijk heb ik haar vergeven.

Ik ben enigst kind gebleven. Niemand kent mijn verhaal. Tenminste dat dacht ik, tot een klasgenoot me een paar weken geleden aan het twijfelen bracht. Art Vloebeekx is zijn naam. Het is een onopvallende jongen die grappig uit de hoek kan komen, vooral bij Nederlands. Laatst moest hij in de les een bijzin bedenken die begon met een onderschikkend voegwoord. Hij keek in mijn richting voor hij antwoord gaf, alsof hij me een teken wilde geven. Zijn zin klonk geheimzinnig, maar ik begreep hem meteen. 'Als ik een ander was, zou ik mezelf niet zijn.' In mijn keel stak een vreemd virus met brandende steken de kop op. Als dit ging over Lexy die Lex had moeten zijn, hoe zat het dan in elkaar? Het antwoord weet ik nog steeds niet, het juiste moment om erover te beginnen moet nog komen.

Vanaf die dag is Art op een of andere manier bij me. Vanmiddag was hij er echt. Ik stak het Raadhuisplein over. Daar was ik niet meer geweest sinds een stel jongens me bij de fontein heeft lastiggevalen. Een paar van die etters kende ik van de basisschool. Kansloze stumpers. Nu zaten ze elkaar na in de fontein. Ik herkende Art Vloebeekx. Ik kon me niet voorstellen dat hij bij het groepje ruziezoekers hoorde. Een forse slungel zat schreeuwend achter hem aan. Iemand gaf Art een geniepig duwtje, hij struikelde en de hele meute dook meteen op hem.

Wat me bezielde weet ik niet. Ik rende naar de vechters toe, greep het been dat het verst uit de hoop lijven naar buiten stak en begon er uit alle macht rukkend en wrikkend aan te trekken. De grote schreeuwlelijk zat eraan vast en maakte zich scheldend los uit de kluwen. Hij keek me een moment aan alsof ik uit de lucht was komen vallen en begon te grijnzen. ‘Wow ... een splitruiter komt Art te hulp? Je past precies bij het lulletje van Vloebeekx.’ Hij haalde uit om me vol in het gezicht te raken.

Was ik ineens de Lex die ik voor vader had moeten zijn? Eer de dikzak het besepte lag hij joekelend met de handen in zijn kruis op de grond. Effe later stond nummer twee die ik aan een arm uit de kluwen had gedraaid naast zijn makker te kermen. De rest had geluk dat een man op krukken zich met de ruzie bemoeide. Hij zag eruit alsof hij honderd was, schreeuwde de vechters uit elkaar, mepte met zijn krukken op hen in. Scheldend sloegen ze op de vlucht.

Art zat onder het bloed en zag er verformfaaid uit. Zijn fey-enoordshirt was gescheurd. De oude ontfermde zich meteen over hem. Ze kenden elkaar. Misschien was het zijn opa. Ik wilde me er niet verder mee bemoeien en vertrok.

3

Art Vloebeekx

Opa Vloebeekx woont aan het einde van de wereld.

Mijn lijf is stijf en doet zeer. De schade is groter dan ik had gedacht. Daar word je hard van, zou opa zeggen. Die heeft het liefst dat ik een soort Arnold Vanderlyde word. Hij is gek op boksen, ik vind het een belachelijke sport. Homo sapiens non urinatur in ventum: Een wijs man pist niet tegen de wind in. Onderweg heb ik een paar keer met spijt aan deze spreuk moeten denken. Het is potjeslatijn volgens mijnheer Moone, mijn leraar Nederlands. Hij is liefhebber van zulke humor. Haast elke les opent hij met een opvallende reclametekst of leest hij een bijzondere beginzin van een boek voor. Een tijd geleden kwam hij met dit nepspreekwoord op de proppen. Ik vond het meteen geweldig, zeker omdat de spreuk boven de ingang van een nieuw plein in Amsterdam staat. Het slaat vandaag op mijn eigen stommiteit. Had ik me maar niet laten opnaaien door Berbers. Daardoor kreeg ik de hele zwik achter me aan. Als ik met de wind mee had gepist, had ik hier niet gelopen in deze toestand. Het enige voordeel is dat ik tijd heb om na te denken.

Zou oom Matties me voor de gek hebben gehouden? Hij had het almaar over “een kittig ding” dat me had geholpen. Ik heb geen meisje gezien en ik zou niet weten wie hij kan bedoelen. Als ze echt bestaat moet de gluurster achter het raam haar ook hebben gezien. Ik zal het niet gaan vragen, ik kijk wel uit. Daarnet stond ik mooi voor schut aan haar voordeur.

Juffrouw Cecile van Ekste staat er onder het spionnetje. In geschilderde krulletters. Wie zo wil opvallen voelt zich beter dan andere mensen. Oom Matties noemde haar zonet een zeiktut. Hij bedenkt ter plekke woorden waar ik soms erg om moet lachen. Vaak hebben ze met pis te maken Zou hij weten dat ze hem in het dorp de Zeiker noemen? De juffrouw was geen lelijke meid in haar jonge jaren, volgens hem. Toch is ze nooit aan de man geraakt. De jongens van het dorp waren haar te min. Hij kan het zo fijntjes zeggen: ‘Een onderwijzeres, Art. Dan weet je het wel, jongen.’

Waarom zit juffrouw Van Ekste ons groepje altijd vanachter haar raam te begluren? Staan we soms op een zwarte lijst: Boy, die we Berbers noemen en Marco, Joop, Wiek, Jack, Paco en ik? We zijn gewoon gabbers die naar thunderdomenummers luisteren op de gettoblaster van Berbers. *Fuck mellow, we want hardcore from hell*, is onze lijfspreuk

Deugen we daarom niet? Ja, Berbers bracht één keer worstjes mee van thuis. Die hebben we geroosterd boven een vuurtje. Dat ging hartstikke goed. Alleen brandde het vuur wat hard en waren de worsten erg vet. Over het plein hing een gore walm Voor de rest hebben we die zuurpruim nooit overlast bezorgd.

Ik heb wel last van haar, elke dag. Vanaf nu pik ik dat niet meer. Zeker weten. Ik ben in staat om gillend als een hellraiser voor haar raam te gaan pissen als haar gegluur me teveel wordt. Dan heeft ze echt iets om zich over te ergeren. Het mens heeft de pest aan jeugd. Om de haverklap belt ze de politie. De briefjes die pas geleden bij de fontein hingen, moeten van haar afkomstig zijn geweest. Van wie anders? Het eerste bericht was om je te bescheuren. *Kunnen jullie niet elders rond-*

hangen? Elders. Alleen iemand met gruis in zijn hersenpan krijgt zo'n maf woord bedacht. Ons antwoord was een idee van mij. *Na ampel beraad kunt u ons de kont kussen.*

Natuurlijk liet ze zich uit de tent lokken. *Dit is een bevel. Wegwezen hier.* We lagen in een deuk. Een bevel, hoe kreeg ze het verzonnen.

Ik had weer een te cool idee. *Morgen om 10.00 uur komt de lijkenwagen u ophalen. Zorg dat u warm gekleed bent.*

Ik kon 's nachts bijna niet slapen. Hoe zou ze reageren? Haar reactie was kort en krachtig. *Laatste waarschuwing.*

Daar wisten we wel raad mee. Een laatste waarschuwing is pas leuk als je hem in de wind slaat, zoals bij leraren die vanaf de eerste minuut strooien met laatste waarschuwingen. Deze keer verzon ik een antwoord in de trant van Jiskefet. *Hou op met leuk doen. Dat doen wij wel.* Jammer genoeg was het daarmee afgelopen.

Ik heb er spijt van dat ik de correspondentie niet heb laten lezen aan mijnheer Moone. De allereerste les van hem vergeet ik nooit meer. Na een bloedserieus verhaal over het belang van de openingszin in romans introduceerde hij met veel geheimzinnigheid een belangrijk voorbeeld van zo'n eerste zin. Ik ging er recht voor zitten. - *Joepiehajeejoepiehaho, dacht Hector de Waegemaeckere.* Ik kwam niet meer bij, zo'n komisch contrast vormde de zin uit *Lang weekend* van de Vlaming Walter van den Broeck met het voorafgaande betoog van mijnheer Moone.

Zo'n docent zou aan Berbers niet zijn besteed. Die maakt indruk met zijn lengte en omvang, niet met zijn gevoel voor humor. Zijn populariteit koopt hij met repen, chips, blikjes drank, sigaretten, alsof het niks is. Meestal sla ik over als hij begint uit te delen.

Ik hoor niet echt bij de groep. De jongens kennen elkaar allemaal van het lbo, ik ga als enige naar het atheneum. Een tijdje geleden heb ik me aangesloten omdat hun house me aantrok. Wiek en Joop dragen soms een shirtje van Feyenoord. Ik altijd. Eigenlijk heb ik alleen met die twee een band. Met z'n drieën kunnen we lekker lullen over voetbal. Henke Larsson is onze favoriet. Ik vind hem ruig.

De ruzie begon met onschuldig gebakkelei. We waren melig en moe, begonnen elkaar een beetje te klieren. Achter andermans rug langs iemand aan de haren trekken, elkaar met de schouders uit evenwicht stoten, nat spetteren. Zo gaat het haast elke dag. Altijd is een van ons de pispaal, behalve Berbers. Wie het slachtoffer is, weet je nooit vooraf. Het is geen keuze maar toeval. Vandaag hadden ze het op mij gemunt. Waarom het misliep? Wie zal het zeggen? Eerst dacht ik dat het geen opzet van de jongens was om me te grazen te nemen. Nu twijfel ik.

Iemand per ongeluk toetakelen bestaat niet, volgens oom Matties.

‘Waarom molde die dikke nog snel je fiets voor hij er vandoor ging? Was dat ook zonder opzet?’

Daar had ik geen antwoord op.

‘En nu, jongen? Dat hele eind naar je opa lopen in deze toestand? Je kunt hem beter bellen of hij je komt ophalen.’ Hij knikte in de richting van het raam. ‘Vraag haar of je even mag telefoneren.’

Ik schudde van nee.

‘Heb jij een beter idee dan?’

‘We hebben ruzie met die vrouw. Dat heb ik u net uitgelegd.’

‘Nou en? Wat wil je daarmee zeggen?’

‘Dat ik haar niks vraag.’

‘Art, je bent net zo’n stijfkop als je grootvader. Zij daar is een raar mens, dat weet iedereen. Straks mag je van haar denken wat je wilt, nu heb je haar nodig.’

‘Oom Matties. Ik doe het niet.’

‘Art Vloebeekx, met stoer doen schiet je niks op. Ik zeg het voor de laatste keer. Doe of je gek bent, bel aan en vraag netjes of je van haar telefoon gebruik mag maken. Ook Ciel van Ekste durft jou nu geen hulp te weigeren. En voor de rest bekijk je het maar, koppige ezel. Ik ga verder, er wordt op me gewacht.’

Of zijn boosheid echt was of gespeeld? Zijn kordate vertrek maakte in elk geval indruk op me. Even later liep ik met lijm onder de schoenzolen naar huisnummer 12. Dat ik aanbelde moet juffrouw Van Ekste hebben gehoord en gezien. Ze zat op haar vaste plaats met de telefoon op schoot.

Natuurlijk had ze gezien dat het gestoei in de fontein een serieuze vechtpartij werd. Dat Berbers tegen me begon te schreeuwen, moet ze hebben gehoord. Ze moet hebben verstaan wat hij riep. ‘Vloebeekx, je opa is een varken!’ Ze moet ook hebben gezien dat hij de handpomp van zijn fiets greep en op me afstormde. Ze kan niet hebben gemist dat de hele zwik Berbers opjutte. Dat ik door het duwtje van Joop uit evenwicht raakte, heeft ze zeker gezien. En ook dat de hele bende joelend op me sprong. Dat ik vocht om onder de hoop lijven uit te komen. Is ze zo achterlijk dat ze niet begreep dat ik in gevaar was?

‘Het was een spelletje, mijnheer,’ loog Berbers tegen oom Matties. Die ging flink tegen hem en de rest tekeer. Met de staart tussen de benen dropen ze af. Dat moet ze hebben gezien. En ook dat oom Matties en ik druk met elkaar stonden